

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum peccata per p[o]enitentiam dimissa redeant simpliciter per sequens
peccata? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

De reditu peccatorum per pœnitentiam dimissorum, in quatuor articulos diuisa.

DEinde considerandum est de reditu peccatorum per pœnitentiam dimissorum.

¶ Et circa hoc quaeruntur quatuor.

- ¶ Primo, utrum peccata per pœnitentiam dimissa, redeant simpliciter, per sequens peccatum?
 ¶ Secundo, utrum aliquo modo per ingratitudinem redeant specialius secundum quaedam peccata.
 ¶ Tertio, utrum peccata redeant in æquali reatu?
 ¶ Quarto, utrum illa ingratitudo, per quam redeunt, sit speciale peccatum?

ARTIC. I.

Utrum peccata dimissa redeant per sequens peccatum?

536
 inf. ar. 2.
 et 3. cor.
 et 4. dif.
 22. q. 1.
 ar. 1.

† li. 1. de
 bapt. con-
 tra Don.
 c. 12. in
 me. 10. 7.
 Bed. i. Lu.
 l. 4. c. 48.
 nō multū
 remotaan
 te fr. 10. 2.
 de pœnit.
 d. 4. c. 5.

q. 85. a. 3

AD primum sic proceditur. Videtur, quod peccata dimissa redeant per sequens peccatum. Dicit enim † Augustinus in libro de Baptismo, Redire dimissa peccata, ubi fraterna charitas non est, a pertissime Dominus in Euāgelio docet in illo seruo, a quo dimissum debitum Dominus repetit, eo quod ille conseruo suo debitum nollet dimittere. Sed fraterna charitas tollitur per quodlibet peccatum mortale. Ergo per quodlibet sequens mortale peccatum, redeunt peccata prius per pœnitentiam dimissa.

¶ 2 Præterea, super illud Lucæ 11. Reuertar in domum meam unde exiui, dicit * Beda, Timendus est iste versiculus, non exponendus: ne culpa, quam in nobis extinctam credebamus, per incuriam nos vacantes opprimat. Hoc autem non esset nisi rediret. Ergo culpa per pœnitentiam dimissa redit.

¶ 3 Præterea, Ezechiel. 18. Dominus dicit, Si auerterit se iustus a iustitia sua, & fecerit iniquitatem, omnes iustitiæ eius, quas fecerat, non recordabuntur. Sed inter alias iustitias quas fecit, etiam præcedens pœnitentia continetur; cum supra dictū *

fit

fit pœnitentiam esse partem iustitiæ. Ergo postquam pœnitens peccat, non imputatur ei præcedens pœnitentia, per quam consecutus est veniam peccatorum, Redeunt ergo illa peccata.

¶ 4 Præterea, Peccata præterita per gratiam te-
guntur, vt patet per Apostolum Rom. 4. inducentem
illud Psalmi 31. Beati quorum remissæ sunt iniqui-
tates, & quorum tecta sunt peccata. Sed per pecca-
tum mortale sequens, gratia tollitur. Ergo peccata
quæ fuerant prius commissa, remanent detecta. Et ita
videtur quòd redeant.

SED contra est, quòd Apostolus dicit Rom. 11.
Sine pœnitentia sunt dona & vocatio Dei. Sed pec-
cata pœnitentis sunt dimissa per donum Dei. Ergo
per peccatum sequens non redeunt dimissa peccata,
quasi Deus de dono remissionis pœniteat.

¶ Præterea, † August. dicit in libr. responsionum
Prosperi, Qui recedit à Christo, & alienus à gratia,
finit hanc vitam, quid nisi in perditionem vadit? sed
non in id quod remissum est, reeidit, nec pro origi-
nali peccato damnabitur.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut supra
dictum est *) in peccato mortali sunt duo, scilicet
auersio à Deo, & conuersio ad bonum creatum.
Quicquid autem est ex parte auersionis in peccato
mortali, secundum se consideratum est commune om-
nibus peccatis mortalibus: quia per quodlibet pecca-
tum mortale homo auertitur à Deo. Vnde & per
consequens macula, quæ est per priuationem gra-
tiæ, & reatus pœnæ æternæ, communia sunt omnibus
peccatis mortalibus. Et secundum hoc intelligitur id
quod dicitur Iacob 3. Qui offendit in vno, factus est
omnium reus. Sed ex parte conuersionis, peccata
mortalia sunt diuersa, & interdum contraria. Vn-
de manifestum est, quòd ex parte conuersionis pec-
catū mortale sequens non facit redire peccata mor-
talia prius abolita: alioquin sequeretur, q̄ homo per
peccatū prodigalitat̄is reduceretur in habitū vel di-

*Refertur
hoc de pe.
d 4 c. 14.
Qui reced-
dit id ha-
bet Prosp.
in ref. ad
2. obiect.
Gallorū.
q. 86. a. 4*

positionem auaritiæ prius abolitæ. Et sic contrarium esset causa sui contrarij: quod est impossibile. Sed considerando in peccatis mortalibus id quod est ex parte auersionis absolutæ, per peccatum mortale sequens redit illud quod fuerat in prioribus peccatis ante dimissionem, in quantum per peccatum mortale sequens, homo priuatur gratia, & fit reus pœnæ aternæ, sicut & prius erat. Verum quia auersio in peccato mortali, ex conuersione quodâmodo causatur, recipiunt ea quæ sunt ex parte auersionis quodâmodo diuersitatem per comparisonem ad diuersas conuersiones, sicut ad diuersas causas: ita quæ sit alia auersio, & alia macula, & alius reatus, prout confurgit ex alio & alio actu peccati mortalis. Et hoc modo in quæstionem vertitur, utrum macula & reatus pœnæ aternæ secundum quod causabantur ex actibus peccatorum prius dimissorum, redeant per peccatum mortale sequens. Quibusdam igitur visum est, quod simpliciter etiam hoc modo redeant. Sed hoc non potest esse: quia opus Dei per opus hominis irritari nõ potest. Remissio autem peccatorum priorum, fuit opus diuinæ misericordiæ. Vnde non potest irritari per sequens peccatum hominis, secundum illud Rom. 3. Numquid incredulitas illorum fides Dei euacuauit? Et ideo alij ponentes peccata redire, dixerunt, * quod Deus non remittit peccata penitenti postmodum peccaturo, secundum præscientiam, sed solum secundum præsentem iustitiã; prescit enim se pro his peccatis eum æternaliter puniturum, & tamen per gratiam facit eum præsentialiter iustum. Sed nec hoc stare potest: quia si causa absolute ponatur, & effectus ponitur absolute. Si igitur non absolute fieret per gratiam, & gratiæ sacramenta, peccatorum remissio, sed cum quadam conditione in futurum dependente: sequeretur quod gratia & gratiæ sacramenta non essent sufficiens causa remissionis peccatorum. Quod est erroneum, utpote derogans gratiæ Dei. Et ideo nullo modo potest esse, quod macula & reatus præ-

*Ut patet
ex Decr.
De Pœn.
d. 4. c. 7.
& c. 8 nõ
longe an
se si. & c.
11.*

præcedentium peccatorum redeant secundū quod ex talibus actibus causabantur. Contingit autē, quod sequens actus peccati, virtualiter continet reatū prioris peccati, in quantum scilicet aliquis homo secundo peccans, ex hoc ipso videtur gravius peccare, quam prius peccauerat: secundum illud Rom. 2. Secundum duritiā tuā, & impenitens cor thesaurizas tibi irā in die iræ: ex hoc, scilicet solo, quod contemnitur Dei bonitas, quæ ad pœnitentiā expectat. Multo autem magis contemnitur Dei bonitas, si post remissionem prioris peccati, secundo peccatum iteretur: quanto maius est beneficium, peccatum remittere, quam peccatorem sustinere. Sic igitur per peccatum sequens pœnitentiā, redit quodammodo reatus peccatorum prius dimissorum, non in quantum causabatur ex illis peccatis prius dimissis: sed in quantum causabatur ex peccato ultimo perpetrato, quod aggravatur ex peccatis prioribus. Et hoc non est peccata dimissa redire simpliciter, sed redire secundum quid, in quantum scilicet virtualiter in peccato sequenti continentur.

Ad primum ergo dicendum, quod illud verbum Augustini videtur esse intelligendum de reditu peccatorum, quantum ad reatum pœnæ æternæ in se, & consideratum: quia scilicet post pœnitentiā peccans, incurrit reatum pœnæ æternæ, sicut & prius: non tamen omnino propter eandem rationem. Unde † Augustin. in libro de responsionibus Prosperi, cum dixisset, quod non in id quod remissum est recidit, nec pro originali peccato damnabitur: subdit, Qui tamen propter postrema crimina ea morte afficietur, quæ ei propter illa quæ remissa sunt, debebatur: quia scilicet incurrit mortem æternam, quam meruerat per peccata præterita.

Ad secundum dicendum, quod in illis verbis non intendit dicere Beda, quod culpa prius dimissa hominem opprimat per reditum reatus præteriti: sed per iterationem actus.

Ad

*Prosp. in
respō. ad
2. obiect.
Gallo. &
refertur
de pœn. d.
4. ca. quæ
recedit.*

Ad tertium dicendum, quod per sequens peccati, iustitiæ priores obliuioni traduntur, in quantum, erant meritoria vitæ æternæ: non tamen in quantum erant impeditiua peccati. Vnde si aliquis peccet mortaliter, postquam restituit debitum, non efficitur reus, quasi debitum non reddidisset. Et multo minus traditur obliuioni pœnitentia prius acta, quantum ad remissionem culpæ: cum remissio culpæ magis sit opus Dei, quàm hominis.

Ad quartum dicendum, quod gratia simpliciter tollit maculam & reatum pœnæ æternæ. Tegit autem actus peccati præteritos, ne scilicet propter eos Deus hominem gratia priuet, & reum habeat pœnæ æternæ. Et quod gratia semel fecit, perpetuo manet.

ARTIC. II.

Vtrum peccata dimissa, redeant per ingratitude, quæ specialiter est secundum odium fraternum, apostasiam à fide, contemptum confessionis & dolorem de pœnitentia habita?

537

4. d. 22. q.

1. a. 1. co.

¶ 2. 3.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod peccata dimissa non redeant per ingratitude, quæ specialiter est secundum quatuor genera peccatorum, scilicet secundum odium fraternum, apostasiam à fide, contemptum confessionis, & dolorem de pœnitentia habita, secundum quod quidam metricè dixerunt,

*Fratres odit, apostata fit, spernitque fateri,
Pœnituisse piget, pristina culpa redit.*

Tanto enim est maior ingratitude, quâto grauius est peccatum, quod quis contra Deum committit post beneficium remissionis peccatorum. Sed quædam alia peccata sunt his grauiora: sicut blasphemia contra Deum, & peccatum in Spiritum sanctum. Ergo videtur quod peccata dimissa non redeant magis secundum ingratitude commissam, secundum hæc peccata, quàm secundum alia.

¶ 2 Præterea*, Rabanus dicit, Nequã seruũ tradidit Deus tortoribus, quoadusque redderet vniuersum

*habetur
de pœn. d.
4 c. si in
d. 15.*